

Wyrok z dnia 15 marca 2001 r.

I PKN 303/00

Nie podlega kontroli sądowej prawidłowość podjęcia przez zakładową organizację związkową decyzji w przedmiocie odwołania swojego członka z pełnionej przez niego funkcji związkowej.

Przewodniczący SSN Kazimierz Jaśkowski, Sędziowie SN: Roman Kuczyński (sprawozdawca), Zbigniew Myszka.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 15 marca 2001 r. sprawy z powództwa Stanisławy Ś. przeciwko Muzeum Okręgowemu w C. o przywrócenie do pracy, na skutek kasacji powódki od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie z dnia 13 grudnia 1999 r. [...]

o d d a l i ł kasację,

zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 100 zł (sto) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

U z a s a d n i e n i e

Wyrokiem z dnia 29 kwietnia 1999 r. Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Chełmie oddalił powództwo Stanisławy Ś. o przywrócenie do pracy w Muzeum Okręgowym w C. na stanowisku starszego kustosza Działu Przyrody. Sąd Rejonowy uznał wypowiedzenie powódce umowy o pracę za uzasadnione konfliktową postawą powódki, przejawiającą się obraźliwym zachowaniem w stosunku do współpracowników, nieprzestrzeganiem regulaminu pracy, opuszczaniem miejsca pracy bez zgody przełożonego, niewykonywaniem poleceń dyrektora Muzeum. Podobne wcześniejsze postępowanie powódki spowodowało wypowiedzenie jej warunków pracy i płacy oraz ukaranie karą porządkową, jednakże postawa powódki nie uległa zmianie. Zachowanie powódki stało się też przyczyną pozbawienia jej funkcji przewodniczącej komisji rewizyjnej zakładowej organizacji związkowej, a w końcu także wykluczenia ze związku zawodowego.

Wyrokiem z dnia 13 grudnia 1999 r. Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie oddalił apelację powódki, dzieląc stanowisko Sądu pierwszej instancji.

Kasacja powódki zarzuca powyższemu wyrokowi naruszenie przepisów postępowania - art. 328 § 2 KPC, poprzez wadliwe uzasadnienie wyroku i brak ustosunkowania się co do wszystkich zarzutów apelacji, art. 316 § 1 i 233 § 1 KPC przez sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego w postaci niesłusznego przyjęcia, że powódka dopuściła się pobicia Marii K. i że nieodpowiednio odnosiła się do dyrektora i innych pracowników oraz przez ustalenie, iż uchwały zakładowej organizacji związkowej były ważne, pominięcie braku przygotowania dyrektora do merytorycznej pracy Działu Przyrody Muzeum, jakości pracy wykonywanej przez powódkę i prowadzonych przez nią badań, oraz naruszenie prawa materialnego - art. 45 § 1 KP i 32 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz.U. Nr 55, poz. 234 ze zm.).

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje:

Kasacja jest nieuzasadniona i podlega oddaleniu. Stanowi ona zasadniczo powtórzenie zarzutów apelacji, z którymi - wbrew twierdzeniom kasacji - rozprawił się już Sąd drugiej instancji. Sąd ten ocenił ustalenia Sądu pierwszej instancji jako niewadliwe, jego rozumowanie logiczne, a wywiedzione wnioski - jako trafne. Na tle tych ustaleń wypowiedzenie powódce umowy o pracę okazało się uzasadnione w rozumieniu art. 45 KP. Sąd drugiej instancji odniósł się też do zarzutu naruszenia art. 38 KP i art. 32 ustawy o związkach zawodowych. Dlatego też Sąd Najwyższy nie stwierdza naruszenia art. 328 § 2 KPC, bowiem w uzasadnieniu wyroku Sądu drugiej instancji, który podzielił ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji, wskazana jest podstawa faktyczna i prawna rozstrzygnięcia. Zauważyć przy tym należy (co już znalazło odzwierciedlenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego, między innymi w wyroku z dnia 7 kwietnia 1999 r., I PKN 653/98, OSNAPiUS 2000 nr 11, poz. 427), że sposób uzasadnienia wyroku nie ma wpływu na uprzednie rozstrzygnięcie sądu, przeto trudno uznać, by naruszenie przepisu art. 328 § 2 KPC było takim uchybieniem, o jakim mowa w art. 393¹ pkt 2 KPC, to znaczy mogącym mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Oczywiście bezzasadne jest twierdzenie kasacji, że jako przyczyna wypowiedzenia powódce umowy o pracę zostało przez Sąd (pierwszej instancji)

przyjęte pobicie przez powódkę Marii K. Sąd pierwszej instancji drobiazgowo wręcz analizował materiał dowodowy, oceniał zeznania każdego ze świadków i uzasadnił, w jakim zakresie zeznania te przyjmował za podstawę rozstrzygnięcia. Wyraźnie Sąd ten stwierdził, że za przyczynę wypowiedzenia nie może być uznany zarzut czynnej napaści na Marię K., ponieważ ta sama przyczyna stanowiła już podstawę wcześniejszego wypowiedzenia powódce warunków pracy i płacy. Za niepotwierdzony też uznał Sąd Rejonowy zarzut odmowy przez powódkę organizowania pracy i uzgadniania planów pracy. Całkowite potwierdzenie znajduje natomiast w materiale dowodowym naruszenie przez powódkę regulaminu pracy poprzez częste opuszczanie miejsca pracy bez powiadomienia przełożonych i współpracowników, a w szczególności naruszenie zasad współżycia społecznego przez uchybienie godności pracowników, obrzucanie ich obelgami i bezpodstawnymi pomówieniami, podważanie autorytetu i kwalifikacji dyrektora.

Już sam ton pism powódki adresowanych do dyrektora, a znajdujących się w aktach osobowych, dowodzi lekceważenia przełożonego i pozwala na uznanie powódki za osobę konfliktową, co uzasadniałoby wypowiedzenie umowy o pracę niezależnie od wszystkich innych okoliczności wynikających z zeznań świadków. Powódka - o czym świadczy także wywód kasacji - nie rozumie, że w zakładzie pracy istnieje podległość służbowa, że to nie ona była dyrektorem Muzeum, a Longin T., którego polecenia należało zgodnie z art. 100 § 1 KP wykonywać, a przedmiotem sporu nie było posiadanie przez dyrektora odpowiedniego przygotowania merytorycznego, którego powódka mu odmawiała. Przedmiotem sporu nie jest także merytoryczne przygotowanie zawodowe powódki ani jej dorobek naukowy, którego nikt nie kwestionuje, lecz umiejętność powódki współżycia w kolektywie pracowniczym, co jest niezależne od wykształcenia i posiadanych tytułów naukowych. Materiał dowodowy wskazuje, że powódka utraciła w pozwanym zakładzie pracy zdolność właściwego bezkonfliktowego współżycia z innymi pracownikami tego zakładu, co uzasadnia wypowiedzenie jej umowy o pracę. Dlatego też Sąd Najwyższy nie dopatruje się naruszenia zaskarżonym wyrokiem art. 45 § 1 KP. Nietrafny jest też zarzut kasacji naruszenia art. 32 ust. 1 ustawy o związkach zawodowych. Już w wytycznych z dnia 19 maja 1978 r., V PZP 6/77 (OSNCP 1978 z. 8, poz. 127) Sąd Najwyższy zajął stanowisko, że postępowanie zakładowej organizacji związkowej nie podlega ocenie organów rozpatrujących sprawy o roszczenia pracownicze, podobnie wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 listopada 1996 r., I PKN 20/96 (OSNAPiUS

1997 nr 12, poz. 220). Dlatego też Sąd pierwszej instancji nie był obowiązany uwzględniać wniosków dowodowych powódki, dotyczących badania ilości członków związku zawodowego i prawidłowości pojęcia uchwały o odwołaniu powódki z funkcji przewodniczącej komisji rewizyjnej. Kontrola sądowa może się sprowadzać tylko do tego, czy określona decyzja (oświadczenie woli) pochodzi od organu, który zgodnie z przepisami ustawy i statutu jest upoważniony do jej podejmowania, natomiast nie jest dopuszczalna ingerencja organów państwowych w wewnętrzny proces podejmowania decyzji przez organizacje i organy związku zawodowego, gdyż naruszałoby to zasadę równości i niezależności związków zawodowych. Wiążący jest zatem w przedmiotowej sprawie fakt odwołania powódki z komisji rewizyjnej, który miał miejsce ponad rok przed dokonaniem wypowiedzenia umowy o pracę, przeto powódka nie podlegała szczególnej ochronie przed rozwiązaniem stosunku pracy z racji pełnionej funkcji związkowej.

Zachowanie powódki spowodowało także wykluczenie jej ze związku zawodowego, a prawidłowość podjęcia przez związek zawodowy tej decyzji nie podlega kontroli Sądu. Fakt ten jednak, na równi z pismami powódki adresowanymi do dyrektora, stanowi dowód zasadności wypowiedzenia, nawet gdyby zeznania świadków w ogóle nie były brane pod uwagę. Pracodawca nie miał w związku z tym obowiązku konsultowania zamiaru wypowiedzenia z organizacją związkową, niemniej jednak to uczynił i nie spotkał się z zastrzeżeniami tej organizacji. Wywody kasacji odnośnie do prawidłowości podjęcia przez związki zawodowe decyzji o pozbawieniu powódki funkcji związkowej są zatem bezprzedmiotowe.

Z powyższych motywów Sąd Najwyższy nie znalazł usprawiedliwionych podstaw do uwzględnienia kasacji i w oparciu o art. 393¹² KPC orzekł jak w sentencji wyroku.

=====